

SWB Hemsida: www.asvh.se
E-post: info@asvh.se
RIDSPORT är officiellt organ för ASVH

Nya avelsindex ger hjälp vid hingstvalet

Strax före jul publicerade SWB nya avelsindex. Avelsindexen är ett bra verktyg i avelsarbete och anger hur hingstar och ston förväntas förära sig – alltså inte i första hand hur de själva kommer att prestera/ha presterat. 14 hingstar får avelsindex för första gången 2015, några unga med många avkomor testade i sina första årgångar och några lite äldre som samlat på sig några nya avkomor för varje år.

Det fina med avelsindexen är att man kan jämföra hästar ur olika generationer med varandra och att metoden som används (Best Linear Unbiased Prediction – BLUP) också korrigerar för kvaliteten på de ston en hingst har tillförts och tvärtom.

Vi skattar i dagsläget avelsindex för elva egenskaper. Huvudindexen är de för dressyr och hoppning. När dessa två index beräknas är målegenskapen tävlingsprestation och avkommornas tävlingsresultat har stor betydelse.

Även de yngre hingstarna som ännu inte har avkomor på tävlingsbanan får index för dressyr och hoppning. Tack vare att det finns genetiska samband mellan egenskaperna som bedöms vid unghästtest och prestation på tävling, kan man i viss mån förutspå hur en hästs avkomor kommer att lyckas på tävling. Och det redan innan avkommorna hunnit ut på tävlingsbanan.

AVELSINDEXEN FUNGERAR så att 100 är medelvärdet i den nu levande och tävlingsaktiva populationen. För att en individ ska skilja sig signifikant från medel bör den ha ett index som är cirka 20 enheter högre eller lägre än 100.

Bland avelshingstarna i samma åldersgrupp är medelvärdet högre, men varierar för olika egenskaper. Till exempel är det 106 för hoppning och 116 för dressyr (både dressyr- och hoppningstar medräknade i båda fallen). Vill man till exempel välja en hingst som är signifikant bättre än genomsnittshingsten för hoppning, bör man alltså välja en som har minst 125 i hoppindex, om man enbart väljer efter index.

För mankhöjd anges dock indexet som centimeter avvikelse från rasens och könets medelmankhöjd.

HINGSTBIDRAGET VIA DANMARK är i år påtagligt. Hälften av de hingstar som i år får sina nya index har kommit till svensk avel via Danmark, även om inte alla är danskfödda. På hoppsidan har vi Carmargue (e Cassini II), vars avkomor redan haft framgångar på svenska tävlingsbanor. Carmargue går in på hopp rankingens topp 20. På samma nivå hittar vi också gamle Casino (e Capitol I) och betydligt yngre Ci Ci Senjor Ask (e Cassini I) som är den nykomling som tagit sig in högst på listan

Diarado (f -05 e Diamant de Semilly-Corrado I) är årets raket i hoppindexet, där han går från plats 32 till 5. Foto: Kiki Beelitz

(13:e plats) i år. Även Diamant de Revel (e Diamant de Semilly) och Vivaldi K (e Indoctro) kom till Sverige via Danmark och går både in på skapliga index. Vivaldi K med flera högt bedömda avkomor från unghästtesterna i bagaget.

Contant Q (e Contendo II), Turmalin (SWB, e Tornesch) och Zorro (e Clinton) gick alla in i SWB-aveln 2010. Alla tre har tävlat upp till 1,50-hoppning. Av dessa tre har Contant Q hittills lyckats bäst i aveln med 143 i hoppindex.

Det är bra att komma ihåg att de nya hingstarnas avelsindex ännu är ganska osäkra, vilket anges av indexens medelfel. De ligger alla runt 20 i medelfel, vilket innebär att indexen kan komma att ändras minst 20 enheter uppåt eller neråt när ny information (avkommors tävlingsresultat m m) tillkommer.

PÅ DRESSYRSIDAN består det danska bidraget av Heslegård's Rubin (e Rubinstein) och Tailormade Temptation (e Tuschinski). Heslegård's Rubin verkade i SWB-aveln mest under sina sista år i livet och har flera unga talanger på gång i dressyrsporten. I tillägg finns meriterade Pazzriel's Ruby som tävlats framgångsrikt i svår klass.

Tailormade Temptations avkomor har utmärkt sig på framför allt 3-årstest, men hans första dressyrindex landar ändå på ganska modesta 121. Kanske delvis på grund av att han likt flera andra holländskstammade hingstar inte får mycket draghjälp av härstamningen. Det beror på att få släktingar hittills finns aktiva på tävlingsbanan och i aveln i Sverige. I alla fall när ny information (avkommors tävlingsresultat m m) tillkommer.

och Sandro Hit-ättlingarna. Om detta första index förbättras, såsom för likaledes holländska Topaasch, när avkommorna kommer ut i tävling återstår att se.

HÖGST PÅ RANKNINGEN (delad 16:e-plats) av årets nykomlingar hamnar Fidertanz (e Fidermark) som redan är en beprövad hingst i hemlandet Tyskland med bland annat flera godkända söner och ganska höga avelsindex i dressyr. Hack i häl kommer Floricello (e Florencio I), vars första årgång bruler vid 3-årstesterna i år och som redan lämnat två avelsgodkända söner: Fairway i SWB och Oban VH (SWB) i Oldenburg.

Den Hollandsfödde och OS-aktuelle Jazz-sonen Johnson har funnits tillgänglig för SWB-avel sedan 2006 och har i Sverige bland annat lämnat avelsgodkända och på

dressyrbanorna lovande Sankt Erik II (SWB).

Den ende SWB-hingsten som är nykomling bland dressyrhingstarna i år är Flash Dancer IM (e Don Romantic). Hingsten har en egen pågående dressyrkarriär och ett moderne bestrött med idel kända dressyrhingstar från sport och avel.

BLAND NYKOMLINGARNA har vi en handfull hingstar som kan förväntas höja mankhöjden på avkomman. Det rör sig på hoppsidan om Contant Q, Vivaldi K och Zorro. På dressyrsidan är det Floricello och Johnson som går in med rejält höga mankhöjdsindex. Ingen av nykomlingarna ser hittills ut att lämna riktigt små avkomor.

EMMA THORÉN HELLSTEN, SWB, OCH ÅSA VIKLUND, SLU

Fidertanz (f -02 e Fidermark-Ravallo) ligger högst på dressyrrankningen (plats 16) av årets nytillkomna hingstar. Foto: Kiki Beelitz

Ci Ci Senjor Ask är en av många danska hingstar som tillkommit i indexet. Foto: Ridehesten.com

Belamour har tagit ett stort kliv framåt i indexet, bland annat tack vare sina 6-åriga avkomor. Foto: Kim C Lundin

Utveckling av avelsindexen på gång

Svenska Ridsportförbundet har nu antligen beslutat att börja dela ut championatspoäng även för unghästtävlingar i dressyr, vilket sannolikt kommer att innebära en rättvisare bild av dressyrhingstarnas förärvning. Särskilt när deras avkomor fortfarande är under sju år.

SWB hyser också en förhoppning om att kunna få tillgång till internationella tävlingsresultat för exporterade SWB-hästar inom de närmaste två åren. Under 2015 ingicks ett samarbetsavtal mellan World Breeding Federation for Sport Horses (WBFSH) och FEL. En av de högst prioriterade frågorna på WBFSH:s agenda i detta samarbete är att ge avelsorganisationerna tillgång till de internationella tävlingsresultaten direkt från FEL. Om inte detta samarbete fungerar kan frågan kanske lösas för SWB:s del genom samarbete med kommersiella aktörer.

Under 2016 kommer SWB i samarbete med institutionen för Husdjursgenetik vid Sveriges Lantbruksuniversitet att arbeta med att ta fram avelsindex för de linjärt beskrivna egenskaperna. Den linjära beskrivningen infördes vid 3-årstest 2013 och görs nu vid samtliga SWB:s tester och bedömningar. Målet är att alla hästar som beskrivits linjärt och hästar med tillräckligt många avkomor som beskrivits linjärt ska ha linjära profiler på blup.se. Det blir ett bra verktyg för avelsrådgivning och på så sätt blir det lättare att kombinera hingstar och ston optimalt.

På SWB:s sida blup.se finns alla avelsindex för både hingstar och ston. På blup.se kan man också gå in och sortera hingstar och ston efter index för alla egenskaper genom att klicka på "hingstar" eller "ston" på förstasidan.

På www.swb.org/avel/avelindex kan du läsa mer om avelsindex och om hur du tolkar dem. Där har vi dessutom samlat de vanligaste frågorna om avelsindex med svar.

EMMA THORÉN HELLSTEN, SWB OCH ÅSA VIKLUND, SLU

Fakta avelsindex

Avelshingstar med minst 15 testade avkomor och ston som själva testats eller har minst en testad avkomma får officiella index. Ungston vars båda föräldrar har officiellt index får s k preliminära index. Indexen baseras på alla resultat från 3-årstest och kvalitetsbedömning samt tävlingsresultat från regional nivå och uppåt som finns i SvRF:s databas. Internationella tävlingsresultat rapporteras till SvRF om rytternar som tävlar hästen har svensk ryttarlicens. Alla släktingars resultat vägs in när avelsindex beräknas. Mest betyder förstås de närmaste släktingarnas resultat (avkomor, föräldrar och syskon) och individens egna resultat. Utöver huvudindexen dressyr och hoppning finns nio delindex för:

- De olika gångarterna (skritt, trav, galopp).
- Temperament vid gångartsbedömning, ridbarhet (Tmp G).
- Teknik och förmåga vid hoppning (Tek H).
- Temperament och allmänt intryck vid hoppning (Tmp H).
- Typ.
- Ben.
- Mankhöjd (Mkh).

Hingstar med nya index 2015

Hoppningstar	I SWB-avel sedan*	Avkomor i unghästtest	Ben	Typ	Galopp	H-tek	H-temp	Mkh	Hopp	Rank i h-index
Carmargue	2007	15	122	120	127	142	139	1,2	147	18
Casino	1996	15	108	107	100	135	132	2,0	148	17
Ci Ci Senjor Ask	2010	16	114	106	114	145	139	2,9	149	13
Contant Q	2010	15	101	118	113	141	138	4,7	143	27
Diamant de Revel	2009	15	113	104	109	132	133	2,2	137	47
Turmalin (SWB)	2010	16	98	105	110	113	112	3,1	120	98
Vivaldi K	2010	15	110	115	122	129	125	4,1	138	40
Zorro	2010	15	88	95	108	121	117	4,7	124	87

* Hingsten kan ha importerade eller utlandstillverkade avkomor i Sverige födda tidigare år.

Dressyrhingstar	I SWB-avel sedan*	Antal avkomor i unghästtest	Ben	Typ	Skritt	Trav	Galopp	G-temp	Mkh	Dress	Rank i d-index
Fidertanz	2007	16	116	104	117	125	131	129	-0,7	147	16
Flash Dancer I. M. (SWB)	2009	15	101	110	139	138	130	140	-0,4	128	61
Floricello	2011	17	105	133	125	143	146	149	5,4	143	22
Heslegård's Rubin	2007	20	105	101	116	129	121	132	-1,2	139	31
Johnson	2006	16	100	124	116	156	137	147	6,3	136	37
Tailormade Temptation	2010	17	100	126	131	133	129	131	1,5	121	85

* Hingsten kan ha importerade eller utlandstillverkade avkomor i Sverige födda tidigare år.

Avel

Avel

SWB Hemsida: www.asvh.se
E-post: info@asvh.se
RIDSPORT är officiellt organ för ASVH

Svårt att spräcka Donnerhalls dominans i dressyren

På dressyrtoppen är variationen i härstamning till synes mindre än på hopptoppen. Donnerhalls hingstlinje dominerar starkt.

Liksom i Tyskland kompletteras Donnerhall-linjen av representanter för Florestans, Sandro Hits och Rubinsteins hingstlinjer. Även i viss mån Weltmeyer, som man företrädesvis finner på mödernet.

Donnerhalls gener verkar ha

passat det svenska stomaterialet mycket bra, liksom i övriga Europa.

Mycket små förändringar har skett på topp 20-listan. Därunder har några hingstar tagit anmärkningsvärda skutt uppåt i statistiken. Det handlar framför allt om Quaterback och Belamour.

Quaterbacks (e Quaterman) förbättring beror på att avkommorna börjat visa framfötterna på dressyrtävlingar. Det är framför allt Berocco (SWB), Quentin SV

(SWB) och Quarton (SWB) som haft framgångar under 2015. Inte minst vid unghäst-VM i dressyr, där både Quentin och Quarton deltagit.

Tyvärr har SvRF inte delat ut championatpoäng för unghästtävlingar i dressyr, vilket är ett stort avbräck i statistiken för de hingstar som har många framgångsrika avkommor i unghästtävlingar. Efter flera års ihärdigt lobbande från SWB kommer SvRF nu att införa

championatpoängsättning från och med 2016, vilket är mycket glädjande.

Belamour (e Bellissimo M) har tagit ett nästan lika stort kliv uppåt som Quarterback. Att några av Belamours 6-åriga avkommor har tävlat framgångsrikt under 2015 har säkert varit starkt bidragande.

Don Schufro delar indexledningen med De Niro. Foto: R Thunholm

Cardento kvar i toppen

På årets hoppbränkning ligger nestorerna Cardento (e Capitol I), Iowa (e Libero H) och Indoctro (e Capitol I) kvar i toppen. Därunder har det skett några ommöbleringar i rankingen.

Årets klättring – från plats 32 till 5 – står Diarado (e Diamant de Semilly) för. De äldsta svenskfödda Diarado-avkommorna är 6-åringar

i år. Många tävlande avkommor har tillkommit sedan i fjol och många av dem har varit framgångsrika med placeringar upp till medelsvär klass.

Två SWB-hingstar ligger med på topp 10: Common Sense (plats 6), vars äldsta avkommor är fem år, och populära Hip Hop (plats 10), som har avkommor i svår klass i hoppning men faktiskt också i dressyr.

Gemensamt för dessa båda hingstar utöver att de är svenskfödda, är att de ligger över genomsnittet i samtliga egenskaper vi tar fram index för. Enligt statistiken

lämnar de avkommor med utmärkt hoppförmåga, men också goda grundgångarter, bra prestations-temperament och god exteriör. Härstammingsmässigt är de släkt via Electro, Voltaire-sonen som importerades till Sverige för cirka 25 år sedan.

En genomgång av härstamningarna till de högst rankade hingstarna avslöjar visserligen mycket C-blod från Holstein (Cor de la Bryères och Capitols hingstlinjer). Men även franska blodslinjer via Diamant de Semilly, Quidam de Revel och Baloubet du Rouet hävdar sig

väl, liksom Irco Marcos holländska hingstlinje och Ladykillers xx holsteinska.

Hingstarna Heartbreaker och Darco, som man finner i härstamningen hos många av dagens mest framgångsrika tävlingshästar, är än så länge klen representanter i den svenska statistiken. En hel del yngre, mycket lovande ättlingar till framför allt Heartbreaker finns emellertid representerade i det yngre gardet SWB-hästar, inte minst genom Heartbreaker-sonen Heartbeats (plats 28) svenskfödda avkommor.

Indexttan Cardento. Foto: Roland Thunholm

Avelsindex dressyr 2015

Hingst	Huvudindex (tävlning)				Delindex Dressyr				Delindex Exteriör			Antal avkommor i				
	Dressyr	Medelfel	Hoppning	Medelfel	Skritt	Trav	Galopp	Temp G	Typ	Ben	Mkh	3-årstest	Kvalbed	Tävl-H	Tävl-D	Tävl-F
Don Schufro	171	8	67	12	135	142	146	150	114	111	1,8	74	29	4	68	0
De Niro	171	8	63	11	135	137	138	148	117	114	-0,2	70	24	11	90	3
Danone I	166	11	62	13	121	130	122	133	110	94	2,9	39	18	4	42	0
De Noir	160	13	66	14	141	138	135	146	125	115	-1,8	24	7	3	20	0
Sir Donnerhall	154	12	79	15	122	159	155	158	151	103	4,0	27	7	1	24	0
Don Primo	153	6	67	10	148	145	148	159	123	100	-1,5	180	85	25	192	3
Bocelli (SWB)	152	8	76	12	125	134	136	135	106	79	1,4	150	47	9	99	1
Dalwhinnie (SWB)	152	14	71	15	137	134	135	143	127	121	0,8	26	6	0	7	0
Come Back II	152	13	126	11	108	136	151	146	120	103	1,5	17	6	17	21	1
Florencio I	151	10	76	13	135	143	139	146	137	99	2,4	60	18	5	55	0
Londonderry	150	11	70	15	133	135	131	145	141	89	4,4	18	14	1	33	0
Skovens Rafael	149	14	68	16	129	134	131	138	110	91	-0,6	28	3	0	19	0
Sandro Hit	149	9	78	13	125	148	149	148	146	100	2,9	23	6	2	35	0
Silvano	149	9	69	11	117	121	118	122	108	74	1,9	67	28	18	68	0
Bolero	149	12	70	13	110	139	137	142	92	103	-3,7	18	14	2	17	0
Rosevelt	147	11	79	13	115	124	119	130	114	127	0,0	49	26	5	45	0
His Highness	147	14	71	16	125	126	121	136	128	118	0,9	17	7	0	12	0
Fidertanz	147	15	87	16	117	125	131	129	104	116	-0,7	11	7	1	13	1
Blue Hors Don Romantic	146	8	68	13	135	145	145	146	127	111	5,1	148	34	6	98	0
Blue Hors Hotline	145	15	65	16	119	128	120	129	125	74	5,3	23	6	1	13	1
Dionysos	144	9	76	12	111	120	117	128	116	113	-0,3	92	31	11	71	1
Floriceo	143	17	73	17	125	143	146	149	133	105	5,4	17	0	0	0	0
Highcruiser	143	11	70	13	114	124	118	135	119	112	1,8	52	22	7	36	0
Weltman	143	10	72	13	118	94	118	109	105	87	1,2	66	20	9	62	2
Rubinrot	143	8	73	10	129	124	122	127	110	87	2,3	140	53	23	128	0
Firenze	142	16	78	15	119	126	127	130	120	107	2,4	26	5	2	4	0
Bernstein	142	5	68	7	106	154	134	146	101	107	0,3	100	230	70	256	7
Briar (SWB)	141	6	106	6	111	130	132	135	114	118	5,2	179	85	122	188	5
Sancisco	141	13	81	14	128	141	137	138	125	109	-0,9	15	10	6	23	1
Bellissimo M	140	15	100	16	119	127	121	127	122	126	2,0	17	5	0	9	0
Quaterback	139	13	92	16	117	149	140	143	113	110	0,8	30	3	0	25	0
Heslegård's Rubin	139	14	84	15	116	129	121	132	101	105	-1,2	16	5	1	13	0
Santana	138	13	76	14	122	128	131	134	127	97	2,8	18	11	5	21	1
Ampere	138	15	98	15	123	165	149	152	140	116	2,6	62	6	0	11	0
Topaasch	137	11	90	13	106	136	124	128	120	121	4,5	37	8	8	40	0
Sandakan	137	8	79	10	108	126	118	127	127	126	3,1	104	36	29	102	2
Don Frederico	136	13	74	15	129	136	128	137	119	90	1,0	13	7	1	23	0
Hohenstaufen II	136	13	84	14	120	114	117	120	117	79	-0,1	49	14	3	20	0
Johnson	136	15	87	16	116	156	137	147	124	100	6,3	15	6	2	11	0
Daytona VDL	136	14	83	15	128	126	134	137	116	92	-3,1	13	5	4	11	0
First Wish	136	9	83	13	123	136	120	131	135	110	4,7	110	32	6	82	1
Ravell (SWB)	134	11	86	12	130	144	130	144	99	72	1,0	32	23	10	36	1
Chagall	134	6	79	5	120	120	103	114	78	110	-8,5	0	60	130	157	7
Belamour	134	13	98	15	106	113	119	118	110	118	1,9	44	12	3	20	0
Hermes (SWB)	134	12	60	13	119	126	101	117	108	92	-3,6	38	10	3	21	0
Figaro R	133	8	80	11	109	114	106	112	102	93	1,9	151	40	18	121	0
Amiral	133	5	79	6	146	143	130	145	98	106	-2,8	59	263	76	238	21
Sandro	133	13	77	14	124	134	126	131	145	97	4,6	27	12	4	20	0
Friendship	133	12	77	14	121	122	120	122	115	100	2,0	24	6	5	25	0
JJ RayBan	132	16	74	16	111	122	115	125	115	97	2,9	28	3	0	6	0
Bayron (SWB)	132	8	82	10	105	133	122	126	102	94	-1,1	64	52	23	81	2
Blue Hors Hertug	132	10	74	13	128	137	113	128	104	78	-1,3	39	17	6	49	0
Warsteiner (SWB)	131	7	74	8	99	105	96	104	114	113	2,8	188	69	60	132	3
Black Coffee (SWB)	130	12	77	13	110	136	114	124	98	108	-3,1	28	11	4	26	0
Rotspon	130	12	76	14	114	121	103	117	109	106	0,6	19	6	3	24	0
Zuidenwind	130	12	93	14	101	132	120	127	120	104	1,0	95	22	1	29	0
Connaissanceur	130	16	94	15	124	132	125	136	118	109	-1,2	31	13	0	6	0
Nocturne	129	10	91	10	112	111	108	117	108	106	0,4	33	43	23	46	1
Gauguin de Lully	129	9	76	11	117	113	110	112	84	120	-1,9	1	65	12	53	3
Bugatti Hilltop	129	11	78	12	130	123	118	131	115	101	1,1	49	22	11	36	1
D-Day	128	7	72	9	109	119	115	124	108	106	-2,3	113	64	32	132	6
Flash Dancer I. M. (SWB)	128	15	75	15	139	138	130	140	110	101	-0,4	14	3	1	5	0
Danzas	128	14	75	14	119	112	102	112	98	114	-1,4	15	4	6	15	0
Damino SD (SWB)	128	13	83	14	133	143	136	141	119	115	4,0	44	11	0	17	0
Lingh	128	15	80	15	110	120	117	116	111	95	1,4	24	9	1	9	0
Chapman (SWB)	127	5	81	6	114	143	118	127	98	101	-1,3	47	257	98	248	15
Metall	127	12	100	11	96	125	121	119	111	121	2,3	40	11	16	33	1
Solos Carex	126	11	82	13	97	106	107	105	89	121	0,4	33	15	9	41	1
L'Acteur	126	13	109	12	100	131	120	129	115	97	2,3	38	10	15	21	2
Regazzoni	126	11	77	12	108	108	96	107	108	111	-1,7	35	18	9	33	0
Don Charly	126	14	79	16	124	130	117	131	102	105	3,9	19	5	1	16	0
Prestige VDL	126	10	105	9	103	111	129	117	112	95	2,6	65	41	47	56	0
Master (SWB)	126	6	67	9	136	147	132	149	105	85	-1,2	172	154	21	181	4
Rubignon	125	11	72	11	103	85	86	96	112	95	3,7	51	19	15	38	2
Channon (SWB)	125	14	81	14	112	109	105	114	106	104	3,5	15				